

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

2013/2093(INI)

17.10.2013

ADVIES

van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

aan de Commissie interne markt en consumentenbescherming

inzake een Europees actieplan inzake detailhandel in het belang van alle
betrokken partijen
2013/2093(INI)

Rapporteur voor advies: David Casa

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie interne markt en consumentenbescherming onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. wijst op het belang van de detailhandelssector, die instaat voor ongeveer 15% van de totale tewerkstelling in de EU, zowel geschoold als ongeschoold, en met name op het belang ervan voor jongeren; steunt het standpunt van de Commissie dat het vergemakkelijken van de arbeidsmobiliteit de groei in de sector ten goede kan komen, maar benadrukt dat grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling alleen niet als een uitweg uit de crisis mag worden beschouwd; merkt eveneens op dat 29% van alle EU-bedrijven, waaronder een zeer groot aantal kmo's, in deze sector actief is; is daarnaast van oordeel dat traditionele sectoren het de voorbije jaren moeilijk hebben gehad en dat maatregelen nodig zijn om kwaliteitsbanen in deze sectoren te bevorderen;
2. benadrukt dat de detailhandelssector uiteenlopende en moderne manieren biedt om goederen en diensten te kopen en te verkopen, die bijdragen aan meer keuzemogelijkheden voor de consument en flexibele werkgelegenheidskansen, met name voor jongeren en langdurig werklozen;
3. benadrukt dat er een uniform en samenhangend actieplan nodig is - voor effectieve coördinatie tussen de verschillende beleidsterreinen - teneinde de economische, sociale en milieuprestaties van de detailhandelssector in gelijke mate te bevorderen, met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie, waarbij met name aandacht moet worden besteed aan het behoud en het creëren van kwalitatief hoogwaardige en duurzame werkgelegenheid;
4. is van mening dat er als gevolg van de economische recessie sprake is van een aanzienlijk verlies aan werkgelegenheid in de sector, ook bij de grootwinkelbedrijven, en dat de sector meer dan voorheen zijn toevlucht heeft moeten nemen tot gedwongen werktijdverkorting; merkt op dat sommige multinationals er weliswaar in zijn geslaagd met winst te blijven draaien, maar de crisis niettemin als voorwendsel hebben gebruikt om hun personeelsbestand in te krimpen en de werkdruk te verhogen, gebruik makend van loonsubsidieregelingen en arbeidstijdverkorting;
5. benadrukt dat het belangrijk is dat de kloof tussen de vaardigheden van de beroepsbevolking en de behoeften van de detailhandelssector wordt aangepakt, waarbij in het bijzonder aandacht moet worden besteed aan de landen met een hoge jeugdwerkloosheid en aan verbetering van de arbeidsomstandigheden, om het scheppen van banen te bevorderen, met name voor jongeren, langdurig werklozen, oudere werknemers en gehandicapten, en dat het eveneens belangrijk is vaardigheden bij te werken door middel van "een leven lang leren"-programma's om werknemers zowel in staat te stellen nieuwe taken op zich te nemen die voortvloeien uit innovatie, alsook beter op de vraag van de arbeidsmarkt in te spelen, en hen in staat te stellen te werken in traditionele sectoren met een tekortschietend werknemersaanbod; onderstreept daarnaast dat werkgevers zich bij het voorbereiden van hun werknemers op de uitdagingen en innovaties in hun sector, proactief moeten opstellen;

6. wijst erop dat er, in dit verband en teneinde het probleem van de gebrekkige afstemming van vaardigheden en behoeften in deze sector aan te pakken, een duidelijke inventarisatie moet plaatsvinden van de kwalitatieve en kwantitatieve behoeften van de sector, met de actieve deelname van alle betrokkenen, inclusief de sociale partners en ondernemingen;
7. is van oordeel dat de lonen in de detailhandelssector over het algemeen lager zijn dan het gemiddelde salarisniveau in andere sectoren en dat dit resulteert in een tekort aan vaardigheden doordat de lage lonen hoogopgeleide werknemers niet motiveren om te blijven en de detailhandel te beschouwen als een sector waar zij carrière kunnen maken; beveelt de lidstaten en de bedrijven derhalve aan om, altijd in overleg met de sociale partners, het salarisniveau in de sector op een zodanig niveau te brengen dat er fatsoenlijk van te leven valt;
8. betreurt dat de sector zoveel jonge werknemers aanwerft en tegelijk een groot personeelsverloop kent, en dat hij de neiging heeft om vooral tegen lage kosten jongeren aan te werven op flexibele contracten, om ze vervolgens te vervangen van zodra ze iets ouder zijn, alsook om personeel met een vaster en duurder contract te vervangen; roept de lidstaten ertoe op programma's te introduceren die voorzien in stimulansen voor de opleiding en omscholing van oudere werknemers; acht het dringend noodzakelijk deze sector te helpen duurzame en fatsoenlijke banen aan te bieden;
9. onderstreept dat meer beroep dient te worden gedaan op de bestaande en geplande instrumenten op EU-niveau ter ondersteuning van gestructureerde partnerschappen tussen aanbieders van vaardigheden en bedrijven, met inbegrip van de allianties voor bedrijfstakspecifieke vaardigheden in het kader van het programma "Erasmus voor iedereen" en de Europese jeugdgarantie; moedigt de ontwikkeling aan van partnerschappen tussen scholen en bedrijven, zoals systemen voor duaal onderwijs die worden gesteund door de Europese Alliantie voor stageplaatsen;
10. is van oordeel dat de sector wordt gekenmerkt door hoge flexibiliteit, waarbij gebruik wordt gemaakt van arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd of van uitzendkrachten; is daarnaast van oordeel dat werknemers in deze sector vaak wordt gevraagd op zon- en feestdagen te werken, én nacht- en avondwerk te doen, hetgeen ernstige gevolgen voor hun gezondheid en sociale leven kan hebben; wijst op het belang van het bevorderen van een goed evenwicht tussen werk en privéleven, en dringt er derhalve bij de lidstaten aan op hun beleid ten aanzien van werken op zon- en feestdagen in de detailhandel aan te passen, teneinde voor de werknemers tot een goed evenwicht tussen werk en privéleven te komen en onnodige negatieve gevolgen voor de kleine en middelgrote bedrijven in de sector te voorkomen; verzoekt de lidstaten en de sociale partners serieus te overwegen maatregelen te implementeren die ertoe leiden zondagwerk alleen op vrijwillige basis is toegestaan, en mits daarvoor een adequate beloning en compensatieverlof wordt toegekend, waarbij uitzonderingen naar behoren moeten worden gemotiveerd;
11. verzoekt de sociale partners daarbij als model uit te gaan van de talrijke op ondernemingsniveau gesloten akkoorden waarbij werkschema's in eigen beheer worden vastgesteld, zodat werknemers overuren of extra werkuren op weekbasis vooraf kunnen plannen in plaats van op korte termijn voor dergelijke werkzaamheden te worden opgeroepen, en hen de mogelijkheid wordt geboden op grond van persoonlijke motieven

op andere verkooppunten te werken dan waar zij normaal actief zijn;

12. vraagt om meer steun en aanmoediging voor kmo's en coöperaties, in het bijzonder die met een innovatief karakter, die welke een bijdrage aan de sociale economie leveren, inspelen op nieuwe marktbehoeften en betrokken zijn bij milieuvriendelijke en maatschappelijk verantwoorde activiteiten, teneinde het concurrentievermogen van de detailhandelssector van de EU te vergroten, de prijzen voor de consument te drukken, de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren en nieuwe arbeidskansen te creëren;
13. wijst op belangrijke nieuwe trends die de doeltreffendheid van de levering van detailhandelsdiensten verhogen en spoort aan dergelijke ontwikkelingen te steunen, onder meer in het kader van de digitale interne markt, met name de grensoverschrijdende ontwikkeling ervan; vraagt bijkomende steun voor kleinere detailhandelaars, aangezien zij vaak minder in staat zijn de veranderende technologieën te volgen;
14. wijst erop dat grootwinkelbedrijven hun winst ten koste van kleine en micro-ondernemingen grotendeels behalen dankzij hun vermogen om schaalvoordelen te benutten, hun productiviteit te verhogen en lagere prijzen aan te bieden; merkt op dat dit aanleiding geeft tot bezorgdheid wat betreft de maatschappelijke en lokale samenhang, waarbij kleine winkels uit stadscentra, uit kleinere dorpen en uit plattelandsgebieden wegtrekken en zich verplaatsen naar buiten de stad gelegen winkelcentra, waardoor het met name voor ouderen en gehandicapten moeilijk wordt in hun basisbehoeften te voorzien; merkt op dat hierdoor veel banen verloren zijn gegaan bij kleine winkeliers; verzoekt de Commissie en de lidstaten investeringen en stimulansen voor kleine en middelgrote bedrijven in de sector te ondersteunen en strenge wetgeving in te voeren met betrekking tot openingstijden, teneinde eerlijke concurrentie te waarborgen;
15. merkt op dat zwart werk een belangrijke kwestie is in de detailhandelssector, die gepaard gaat met grote sociale risico's en lage inkomens voor werknemers, die geen zorgverzekering hebben en geen recht hebben op sociale uitkeringen, hetgeen negatief uitpakt voor de economieën van de lidstaten en voor de financiële draagkracht van het Europees sociaal model, en dat het de financiering en toekenning van sociale uitkeringen en openbare diensten ondermijnt; wijst met bezorgdheid op de onderbezetting van de instanties voor arbeidsinspectie in veel lidstaten; vraagt om een correcte uitvoering van de bestaande sociale en arbeidswetgeving en dringt aan op intensievere arbeidsinspecties, daar waar nodig; is ingenomen met het initiatief van de Commissie om in het kader van het Europees platform ter bestrijding van zwartwerk een dialoog aan te gaan met de belanghebbenden in de detailhandelssector om de impact van de informele economie op de arbeidsomstandigheden te beoordelen en om te komen tot een EU-aanpak ter bestrijding van dit fenomeen; acht het wenselijk dat werkgeversverenigingen werkgevers die gebruik maken van zwartwerkers niet meer in hun midden toelaten;
16. is ingenomen met het feit dat de Commissie in een mededeling heeft opgeroepen tot meer veiligheid op het werk door de ontwikkeling van zgn. "intelligente" magazijnen waar het risico op ongevallen bij verplaatsing van zware lasten kleiner is, aangezien het hier om een van de gevaarlijkste sectoren gaat, in het bijzonder wat betreft stressgerelateerde en spier- en skeletaandoeningen als gevolg van een slechte lichaamshouding; roept de Commissie met betrekking tot dit laatste aspect op actie te ondernemen door opnieuw de

ontwerprichtlijn te lanceren die zij enige tijd geleden heeft ingetrokken;

17. beschouwt franchising weliswaar als een nuttig instrument voor het genereren van groei in de sector en voor het creëren van banen, maar betreurt dat de bedrijfsovereenkomsten die in sommige gevallen gelden voor de franchisegever niet worden toegepast op werknemers van de franchisenemer;
18. is van mening dat de sociale dialoog in de detailhandelssector een behoorlijk niveau heeft bereikt en is derhalve ingenomen met het besluit van de Commissie om een vaste groep concurrentievermogen detailhandel in het leven te roepen, waarbij de lidstaten en de relevante belanghebbenden moeten worden betrokken;
19. betreurt dat de Commissie heeft verzuimd in haar mededeling op enigerlei wijze gewag te maken van de sociale dumpingverschijnselen die zich in deze sector voordoen en die bepaalde multinationals ertoe aanzetten te investeren in landen waar de vrijheid van vereniging en het recht op collectieve onderhandelingen worden gedwarsboomd;
20. is van mening dat wetgeving inzake de detailhandelssector beter empirisch moet worden onderbouwd, met name wat betreft de noodzaak om het effect van wetgeving op kleine ondernemingen adequaat te onderzoeken en te doorgronden;
21. dringt aan op maatregelen, zowel op EU- als nationaal niveau, om overbodige beperkende voorschriften en administratieve belemmeringen weg te nemen die groei, innovatie en het creëren van banen in deze sectoren in de weg zouden kunnen staan;
22. wijst erop dat in 2010 8,7 % van de Europese bevolking geen toegang had tot de vereiste kwantiteit en kwaliteit van voedsel; onderstreept dat het van belang is dat het EU-beleid de toegang bevordert tot detailhandelsverkooppunten van levensmiddelen die, met name in achterstandsgebieden, kwalitatief hoogwaardige, betaalbare voedingsmiddelen leveren, en dat het daarnaast waardig werk ondersteunt;
23. benadrukt het belang van kleine en middelgrote detailhandelszaken voor de wederopbloei, diversiteit en levendigheid van stads- en dorpscentra, voor het creëren van winkelgelegenheden in de buurt voor bijvoorbeeld ouderen, en voor de werkgelegenheid in stedelijke gebieden.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	17.10.2013
Uitslag eindstemming	+: 34 -: 2 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Frédéric Daerden, Richard Falbr, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Patrick Le Hyaric, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Jutta Steinruck, Andrea Zanon, Inês Cristina Zuber
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Csaba Sógor, Tatjana Ždanoka
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Eric Andrieu, Pilar Ayuso, Eduard-Raul Hellvig, Roberta Metsola